

ΓΝΩΜΗ της Ολομέλειας της Ο.Κ.Ε.

επί του Νομοσχεδίου

«Μέτρα Πολιτικής για την Απασχόληση και την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση»

Αθήνα, 20 Μαΐου 1996

Διαδικασία

Στις 30/4/1996 ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ζήτησε με έγγραφό του με αριθμό πρωτ. 09 τη διατύπωση αιτιολογημένης γνώμης της ΟΚΕ πάνω στο νομοσχέδιο με τίτλο «Μέτρα Πολιτικής για την Απασχόληση και την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση».

Προς τούτο διαβίβασε στην ΟΚΕ υπογεγραμμένο αντίγραφο του νομοσχεδίου, που έφερε ημερομηνία 25/04/1996.

Η Εκτελεστική Επιτροπή της ΟΚΕ, σε ανταπόκριση στο αίτημα του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, όρισε Ομάδα Εργασίας, αποτελούμενη από τους κ.κ. Ν. Αναλυτή, Χ. Κεφάλα, Δ. Χατζησωκράτη, Δ. Τσουκαλά, Ι. Κορκόβελο και Μ. Σταυρακάκη. Η επιστημονική στήριξη της Ομάδας ανατέθηκε στον κ. Δ. Κιούκια, Επιστημονικό Συνεργάτη της ΟΚΕ.

Μετά από συνεδριάσεις της Ομάδας Εργασίας, όπου συζητήθηκαν διεξοδικά οι ρυθμίσεις του νομοσχεδίου, εγκρίθηκε από την Εκτελεστική Επιτροπή της ΟΚΕ (14/05/1996) το κείμενο που ακολουθεί.

Η Ολομέλεια της ΟΚΕ, αφού σκέφθηκε σύμφωνα με τις αρμοδιότητές της, κατά το Νόμο 2232/1996 υιοθέτησε το ακόλουθο κείμενο ως ΓΝΩΜΗ.

Γνώμη της Ο.Κ.Ε. επί του Νομοσχεδίου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων: «Μέτρα Πολιτικής για την Απασχόληση και την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση»

1. Γενικοί Αξονες

Α. Εισαγωγικές Παρατηρήσεις

1. Το πρόβλημα της ανεργίας έχει αποκτήσει δραματικές διαστάσεις στην Ευρώπη και σχεδόν σε όλο τον κόσμο. Με ένα μέσο κοινοτικό όρο που κυμαίνεται τα τελευταία χρόνια μεταξύ 10,9% έως 11,3% με ένα αντίστοιχο μέσο όρο στις χώρες του ΟΟΣΑ που ξεπερνά το 8%, με ιδιαίτερα υψηλούς δείκτες στην Ελλάδα, που άγγιξαν πρόσφατα το μέσο κοινοτικό όρο, με ιδιαίτερα υψηλά ποσοστά στους νέους, τους μακροχρόνια ανέργους, τους κατοίκους «θυλάκων» ανεργίας, οι οποίοι συχνά εντοπίζονται στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες και περιοχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αναζητούνται εγκαίρως αιτίες και λύσεις. Τα νέα παγκόσμια οικονομικά δεδομένα που οδήγησαν σε ένα έντονο διεθνή οικονομικό ανταγωνισμό συσχετίζονται με την προϊούσα οικονομική αναδιάρθρωση των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις συναφείς απώλειες σε σχέση με ορισμένες προτεραιότητες του ευρωπαϊκού κοινωνικού προτύπου. Η αλλαγή πάντως των όρων του διεθνούς οικονομικού ανταγωνισμού δεν μπορεί να καταστήσει ανεκτό το οδυνηρό φαινόμενο των 20 περίπου εκατομμυρίων ανέργων στην Ευρώπη, γιατί, πέρα από την ανατροπή θεμελιακών αξιών του ευρωπαϊκού κοινωνικού προτύπου. Η αλλαγή πάντως των όρων του διεθνούς οικονομικού ανταγωνισμού δεν μπορεί να καταστήσει ανεκτό τον ανεκτό το οδυνηρό φαινόμενο των 20 περίπου εκατομμυρίων ανέργων στην Ευρώπη, γιατί, πέρα

από την ανατροπή θεμελιακών αξιών του ευρωπαϊκού κοινωνικού προτύπου (π.χ. πλήρης απασχόληση, κοινωνική προστασία), η εκτεταμένη ανεργία πανθομολογουμένως συντελεί στη σπατάλη ανθρωπίνου κεφαλαίου, στην πολιτική και κοινωνική αστάθεια και στην «αντικοινωνική» συμπεριφορά.

Η διαμόρφωση πολλών μεταναστευτικών κοινοτήτων στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ επιτείνει το πρόβλημα της ανεργίας, δεν μπορεί βέβαια να αντιμετωπισθεί με πολιτικές κεκαλυμμένου ρατσισμού, αλλά με σώφρονα μέτρα που συνδυάζουν τον έλεγχο της εισροής με την ενσωμάτωση και νομιμοποίηση των μεταναστών στην αγορά εργασίας.

2. Οι απόψεις αυτές φαίνεται πως έχουν γίνει κτήμα στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από την οποία πλέον εκπορεύονται μείζονες ρυθμιστικές πράξεις, περισσότερο βέβαια στον οικονομικό και λιγότερο στον κοινωνικό τομέα.

Σε σημαντικά κείμενα της Ε.Ε. αναγνωρίζεται το πρόβλημα της ανεργίας, όπου γίνεται προσπάθεια να συγκεκριαστεί ο στόχος της ενίσχυσης της οικονομικής ανταγωνιστικότητας με τη διάσωση ορισμένων αξιών του ευρωπαϊκού κοινωνικού προτύπου. Στη Σύνοδο Κορυφής του ΕΣΣΕΝ δόθηκε μεγάλη έμφαση στους τομείς της «ενεργητικής» αντιμετώπισης του προβλήματος, με κατευθυντήριους άξονες τη διασύνδεση της απασχόλησης με τη διηλεκτική επαγγελματική κατάρτιση, την ανάπτυξη νέων μορφών και ευκαιριών απασχόλησης, τη μείωση του έμμεσου κόστους εργασίας, την ευελιξία της αγοράς εργασίας και την ενίσχυση των μέτρων υπέρ των ομάδων που θίγονται περισσότερο από την ανεργία.

3. Οι κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Ένωσης σαφώς επηρεάζουν τις εθνικές πολιτικές για την καταπολέμηση της ανεργίας. Η εξειδίκευση, όμως, γενικών αρχών, αφήνει ουσιαστικά περιθώρια «διακριτικής ευχέρειας» και ευθύνης στις εθνικές κυβερνήσεις, οι οποίες έχουν να χειριστούν ιδιαίζουσες εθνικές παραδόσεις και ιδιομορφίες των εθνικών αγορών εργασίας και δομών απασχόλησης.

Επίσης, οι εθνικές κυβερνήσεις μπορούν να ερμηνεύουν αυθεντικά τα ευρωπαϊκά δεδομένα, ώστε να συνδυάζουν επιμέρους διαρθρωτικά μέτρα με ευρύτερες και πολυμέτρες αναπτυξιακές προσπάθειες, μια διαπίστωση βέβαια που θεωρείται αυτονόητη και αντιληπτή από τους εκάστοτε υπεύθυνους κυβερνητικούς φορείς.

4. Η ανεργία στην Ελλάδα από το 1980 παρουσιάζει συνεχώς αυξητική τάση με αποτέλεσμα να εκτινάσσεται κατά τα τελευταία χρόνια από το 2,2% στο αντίστοιχο 10,1% επί του Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού, προσεγγίζοντας, όπως προαναφέρθηκε, σταδιακά τον μέσο κοινοτικό όρο. Οι σημαντικά υπερβαίνοντες τον μέσο όρο δείκτες ανεργίας στους νέους, γυναίκες, στο εργατικό δυναμικό αποβιομηχανοποιημένων περιφερειών, αλλά και στον διαρκώς συρρικνούμενο αγροτικό τομέα, επιβαρύνουν συνολικά την εικόνα αυτή.

Βασικότερο παράγοντα της - εξέλιξης της ανεργίας αποτελούν τα σύνθετα προβλήματα συνολικής παραγωγικότητας, εκσυγχρονισμού και ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας. Αυτό που κύρια τροφοδοτεί σήμερα την ανεργία δεν είναι μόνο η ανεπάρκεια των νέων προσλήψεων, αλλά ο συνδυασμός με την καταστροφή ή την αποσταθεροποίηση των υπαρχουσών θέσεων εργασίας. Η δυσκολία που συναντά η οικονομία να ανταπεξέλθει στις σύνθετες απαιτήσεις του ανταγωνισμού, της καινοτομίας και του εκσυγχρονισμού, λόγω ακατάλληλης παραγωγικής εξειδίκευσης ή ανεπαρκούς ανάπτυξης της κατετοπιωμένης παραγωγής και βιώσιμων παραγωγικών δικτυώσεων με συμπληρωματικές μονάδες ή φορείς παροχής υπηρεσιών υποδομής, συνιστούν τις επιμέρους αιτίες του παραπάνω προβλήματος.

Από αυτή την άποψη κεφαλαιώδους σημασίας ζήτημα είναι και η έλλειψη συγκεκριμένων πολιτικών για τον αγροτικό τομέα. Αυτή η υστέρηση που παρατηρείται θα επιτείνει το πρόβλημα της ανεργίας.

5. Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΟΚΕ) έχει ήδη εκδώσει Γνώμη για την «Ανεργία - Απασχόληση» την 1^η Ιουνίου 1995 (τεύχος 1^ο/95), η οποία κάλυπτε ένα εύρος σχετικών ζητημάτων. Το γεγονός αυτό υπαγορευόταν άλλωστε από το αντίστοιχο εύρος του πεδίου εισήγησης της Επιτροπής του ΥΠΕΘΟ, καθώς και από τη διαπίστωση ότι με τους συνεχιζόμενους χαμηλούς ρυθμούς ανάπτυξης η ανεργία θα διευρυνθεί.

6. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι η πολιτική αντιμετώπισης της ανεργίας θα είναι αποτελεσματική ως μέρος ενός ευρύτερου πλαισίου, εφ' όσον αποτελέσει αναπόσπαστο στοιχείο μιας συνολικής πολιτικής για την ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση. Οι αναγκαίοι στόχοι και θέσεις οι οποίες προκύπτουν και διατυπώνονται στην εν λόγω Γνώμη της ΟΚΕ μπορούν να συνοψιστούν στα ακόλουθα:

α. Αμεσος και μεγάλος εκσυγχρονισμός στην παιδεία σε όλα τα επίπεδα.

β. Αμεσος εκσυγχρονισμός της Δημόσιας Διοίκησης.

γ. Αύξηση των επενδύσεων.

δ. Ανάπτυξη, εκσυγχρονισμός και διεύρυνση της βιομηχανικής βάσης.

ε. Αμεση διαμόρφωση μιας συγκροτημένης στρατηγικής και πολιτικής μέτρων με επίκεντρο τον αγροτικό τομέα.

στ. Διαμόρφωση μιας σαφούς πολιτικής για τις μικρομεσαίες μεταποιητικές επιχειρήσεις, το εμπόριο και τις υπηρεσίες.

ζ. Επιτάχυνση της έναρξης των μεγάλων έργων και η άρση της καθυστέρησης στην αξιοποίηση των πόρων,

η. Συγκεκριμένες θεσμικές ρυθμίσεις και περιβάλλον λειτουργίας των συνθηκών της ελεύθερης αγοράς, κατοχυρώνοντας υγιείς και διαφανείς συνθήκες ανταγωνισμού.

θ. Αναγκαία σταθεροποίηση και εν συνεχεία μείωση του δημόσιου χρέους ως ποσοστού του ΑΕΠ.

7. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι το Ν/Σ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων «Μέτρα Πολιτικής για την Απασχόληση και την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση», όπως άλλωστε υποδεικνύει και ο τίτλος του, αντιστοιχεί σε μέρος των προτάσεων εκείνης της Γνώμης.

Το πεδίο ρύθμισης του Ν/Σ αφορά κατά κύριο λόγο την επαγγελματική κατάρτιση και τους θεσμικούς φορείς της και επιχειρεί την βελτίωση του συστήματος, μαζί με ρυθμίσεις που επιδιώκουν αντιστοίχιση προσφοράς και ζήτησης εργασίας. Κατά τούτο το ρυθμιστικό πεδίο του Ν/Σ συνιστά τμήμα του ευρύτερου πεδίου της προηγούμενης Γνώμης της ΟΚΕ.

Εν όψει τούτων, η ΟΚΕ τοποθετείται πλέον επί των συγκεκριμένων μέτρων του Ν/Σ. Επισημαίνει αρχικά ότι το Ν/Σ έχει τη μορφή νόμου-πλασίου. Θεωρεί αναγκαίο τα μέτρα αυτά να υλοποιηθούν σύντομα με την έγκαιρη έκδοση των αναγκαίων υπουργικών αποφάσεων, για τις οποίες θα πρέπει να λαμβάνεται υπ' όψιν η γνώμη των εργοδοτικών φορέων και της ΓΣΕΕ. Θεωρεί επίσης ότι τα εν λόγω μέτρα θα πρέπει να συμπληρωθούν με άλλα που θα τείνουν να ενθαρρύνουν και προωθήσουν την ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας, αλλά και την περαιτέρω κοινωνική προστασία.

Β. επί του Ρυθμιστικού Πεδίου του Νομοσχεδίου

1. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι η αναζήτηση μέτρων που προσπαθούν να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα της ανεργίας στην Ελλάδα κινούμενα προς την κατεύθυνση της καταγραφής των αναγκών των επιχειρήσεων σε προσωπικό, της χαρτογράφησης της ανεργίας, της σύνδεσης της κατάρτισης με τις επιχειρήσεις, της καταγραφής των αλλοδαπών, καθώς και της παντοειδούς εικόνας των πάσης μορφής ανέργων, μπορεί να συμβάλει θετικά.

2. Η ΟΚΕ είχε ταχθεί υπέρ ορισμένων επιμέρους πολιτικών που προσπαθούν:

α. Να υλοποιήσουν τη χαρτογράφηση της ελληνικής αγοράς εργασίας και τον εκσυγχρονισμό των αρμόδιων υπηρεσιών,

β. να παράσχουν θεσμούς και κίνητρα για την αύξηση της απασχόλησης σε «ευπαθείς κατηγορίες» (π.χ. με την επιδότηση θέσεων εργασίας νέων, μακροχρόνια ανέργων, κατοίκων «θυλάκων» ανεργίας και με τη γεωγραφική και κλαδική κινητικότητα),

γ. να αναβαθμίσουν την ποιότητα του εργατικού δυναμικού, ιδιαίτερα μέσα από τη βελτίωση της επαγγελματικής κατάρτισης, ώστε να συστοιχίζεται με τις πραγματικές ανάγκες της αγοράς εργασίας,

δ. να βελτιώσουν την κοινωνική προστασία των ανέργων με την αναθεώρηση προϋποθέσεων ένταξης στα προγράμματα επιδότησης, τη συμπληρωματικότητα επιδότησης με την επανακατάρτιση, την επιδότηση απασχόλησης κλπ,

ε. να διευκολύνουν την πρόσβαση των ανέργων στα πληροφοριακά δίκτυα για την αγορά εργασίας,

στ. να ελέγξουν και να νομιμοποιήσουν την παράνομη εργασία, ιδιαίτερα την εργασία των αλλοδαπών και

ζ. να θεσμοθετήσουν τη συναινετική-κοινωνική διοίκηση και διαχείριση θεσμών και μηχανισμών του συστήματος επαγγελματικής κατάρτισης και απασχόλησης.

3. Η ΟΚΕ διαπιστώνει ότι το Ν/Σ σε γενικές γραμμές προσπαθεί να ενσωματώσει αρκετά από τα παραπάνω σημεία.

Οι διατάξεις για την «κάρτα απασχόλησης» (άρθρο 2), η ανάπτυξη ολοκληρωμένης μηχανογράφησης προσφοράς και ζήτησης των θέσεων εργασίας (άρθρο 3), τα Περιφερειακά Παρατηρητήρια Απασχόλησης (άρθρο 12) και η «Ειδική Επιτροπή Μελέτης» του θέματος των αλλοδαπών εργαζομένων (άρθρο 14) πιστεύεται ότι μπορούν να συμβάλλουν στη χαρτογράφηση της ανεργίας και της δομής απασχόλησης.

4. Η ΟΚΕ πιστεύει εν γένει ότι το Ν/Σ επιχειρεί να αντιμετωπίσει πολλά ζητήματα της ανεργίας. Δίνει τη δυνατότητα - εφ' όσον υλοποιηθούν κατάλληλα τα σχετικά μέτρα με τις προβλεπόμενες υπουργικές αποφάσεις - για καλύτερη διαχείριση του συστήματος επαγγελματικής κατάρτισης - απασχόλησης, ιδίως μέσα από τον εξορθολογισμό της διαχείρισης των υφιστάμενων πόρων. Προτείνει επίσης ορισμένα κίνητρα για έλεγχο, εξυγίανση και ενδεχόμενη επιλογή στους χειριστές και χρήστες των σχετικών προγραμμάτων.

Τα μέτρα πάντως που προτείνει το Ν/Σ προϋποθέτουν την εξεύρεση των αναγκαίων πόρων για την υλοποίησή τους. Αν και το Ν/Σ διατείνεται ότι κρατικοί και Κοινοτικοί πόροι θα συμβάλουν στη χρηματοδότηση του θεσπιζόμενου προγράμματος, μεγάλο μέρος της χρηματοδότησης ουσιαστικά στηρίζεται στους πόρους των κοινωνικών συνομιλητών. Για να μην παγιωθεί ουσιαστικά η διαβλεπόμενη αυτή κατεύθυνση, η ΟΚΕ πιστεύει ότι θα ήταν επιβεβλημένη η εξυγίανση και βελτίωση της διαχείρισης του συστήματος των διαθέσιμων πόρων. Η ΟΚΕ, όπως είχε διατυπώσει και στη ΓΝΩΜΗ για την ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ-ΑΝΕΡΓΙΑ (Ιούνιος/95), πιστεύει ότι η κοινωνική αντιμετώπιση της ανεργίας αποτελεί ένα πρόβλημα που στη λύση του θα πρέπει να συνεισφέρει το σύνολο της κοινωνίας με συγκεκριμένους νέους πόρους, η εξεύρεση των οποίων θα αποτελέσει αντικείμενο ειδικής συζήτησης, και στο πλαίσιο μιας αναγκαίας ευρύτερης φορολογικής μεταρρύθμισης.

Η Ομάδα Α΄ πιστεύει ότι οι νέοι πόροι για την απασχόληση, στα πλαίσια της παραπάνω συζήτησης, πρέπει να προέλθουν από ανακατανομή των υφισταμένων πόρων, από περιορισμό της φοροδιαφυγής, και όχι από νέα φορολογία.

5. Η ΟΚΕ, εν κατακλείδι, επισημαίνει ότι το πρόβλημα της ανεργίας απαιτεί συντονισμένη

και μακροπρόθεσμη προσπάθεια και προς αυτή την κατεύθυνση απαιτεί εξίσου τη συνεχή εγρήγορση όλων των εμπλεκόμενων φορέων.

2. Παρατηρήσεις επί των Επί Μέρους Διατάξεων

Οι παρατηρήσεις που θα ακολουθήσουν γίνονται με κύριο γνώμονα την επισήμανση εκείνων των επίμαχων σημείων, όπου η ΟΚΕ διατυπώνει διαφοροποιημένες εκτιμήσεις σε σχέση με τις διατάξεις του Ν/Σ.

Άρθρο 1

Λογαριασμός για την Απασχόληση και την Επαγγελματική Κατάρτιση

Η ΟΚΕ θεωρεί ότι η διατύπωση της παραγράφου 1, «συνιστάται κλάδος με την επωνυμία Λογαριασμός...» δημιουργεί περιπτή ασάφεια και προτιμά την ευθεία διατύπωση «συνιστάται Λογαριασμός για την Απασχόληση και την Επαγγελματική Κατάρτιση. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι δεν πρέπει ο ΛΑΕΚ να μετασχηματιστεί σε ένα λειτουργικό στοιχείο του ΟΑΕΔ, όπως είναι οι κλάδοι που προβλέπονται από το καταστατικό του. Ο Λογαριασμός διατηρεί την αυτονομία του, όπως άλλωστε προβλέπεται από τη λογική της ΕΓΣΕΕ '93.

Στην παράγραφο 2, εδάφιο Α, να συμπεριληφθεί και ο τροποποιητικός νόμος 2335/1995 και η 2^α να τελειώνει ως εξής:

«Σύμφωνα με τις διατάξεις 14 και 15 του νόμου 2224/94 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 4, παρ. 3 του νόμου 2335/95».

Η παράγραφος 2, εδάφιο Β να απαλειφθεί. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι ο ΛΑΕΚ πρέπει να παραμείνει ένας Λογαριασμός που χρηματοδοτείται από τους εργοδότες και εργαζόμενους αποκλειστικά. Εάν και εφόσον η Πολιτεία επιθυμεί να συμβάλει επιπλέον με πρόσθετους πόρους για την αντιμετώπιση της ανεργίας, αυτό δύναται να το πράξει χρηματοδοτώντας άλλες δραστηριότητες και προγράμματα του ΟΑΕΔ.

Παράγραφος 3β: Να διαγραφεί η φράση στο τέλος «που διενεργούνται με προγράμματα ιδίου περιεχομένου που πραγματοποιεί ο ΟΑΕΔ». Η διαγραφή γίνεται στη βάση του στόχου της διατήρησης της αυτονομίας του ΛΑΕΚ απέναντι στον ΟΑΕΔ.

Σε σχέση με την παράγραφο 4, εδάφιο 2, όπου προβλέπεται η σύνθεση της Επιτροπής Διαχείρισης του ΛΑΕΚ, η ΟΚΕ προτείνει η Επιτροπή να συγκροτείται από τέσσερις εκπροσώπους της ΓΣΕΕ και τέσσερις συνολικά εκπροσώπους των εργοδοτών (ΣΕΒ, ΓΣΕΒΕΕ και ΕΣΕΕ), όπως άλλωστε προεβλέπετο από τα άρθρα 14, παρ. 3 και 15, παρ. 2 του νόμου 2224/94 για τον ΕΛΠΕΚΕ και ΕΚΛΑ.

Η ΟΚΕ προτείνει η παράγραφος 4, εδάφιο 2, να γραφτεί ως εξής:

«Η Επιτροπή Διαχείρισης είναι εννεαμελής αποτελούμενη από το διοικητή του ΟΑΕΔ ή το νόμιμο αναπληρωτή του ως Πρόεδρο, 4 εκπροσώπους με ισάριθμους αναπληρωματικούς από την ΓΣΕΕ, 4 εκπροσώπους με ισάριθμους αναπληρωματικούς από τις εργοδοτικές οργανώσεις (ΣΕΒ, ΕΕΣΕ, ΓΣΕΒΕΕ). Μέσα σε ένα (1) μήνα από τη δημοσίευση αυτού του Νόμου, οι οργανώσεις που υπογράφουν την ΕΓΣΣΕ γνωστοποιούν τους εκπροσώπους τους στο Διοικητή του ΟΑΕΔ, ο οποίος με πράξη του συγκροτεί την επιτροπή διαχείρισης. Κάθε οργάνωση μπορεί να αντικαταστήσει, όποτε κρίνει αναγκαίο, έναν ή περισσότερους εκπροσώπους της. Ο ΟΑΕΔ αναλαμβάνει τη γραμματειακή υποστήριξη της επιτροπής.

Η Επιτροπή Διαχείρισης καταρτίζει ετήσιο πρόγραμμα διάθεσης και διαχείρισης των ποσών που αντιστοιχούν στο ποσοστό 0,45% και 0,36% σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 3^α και 3β του ίδιου άρθρου και σύμφωνα με τους σκοπούς της ΕΓΣΕΕ των ετών '91 και '92 και του έτους '93 ή μεταγενέστερων ΕΓΣΕΕ, ως και τους σκοπούς του άρθρου 3 της ΕΓΣΕΕ του 1993 αντιστοίχως.

Πριν από την οριστική έγκριση αυτών των προγραμμάτων η επιτροπή διαχείρισης τα

γνωστοποιεί στις οργανώσεις που υπογράφουν την ΕΓΣΕΕ και ζητεί τις παρατηρήσεις τους. Οι οργανώσεις πρέπει να απαντούν εντός μηνός. Το πρόγραμμα διάθεσης και διαχείρισης λογαριασμού εκτελείται μέσω των υπηρεσιών του ΟΑΕΔ και σύμφωνα με τον κανονισμό λειτουργίας του. Οι αποφάσεις της επιτροπής διαχείρισης, που αναφέρονται στην τροποποίηση σκοπών και εισφορών, στη διαχείριση του λογαριασμού και στη μεταφορά κονδυλίων από χρήση σε χρήση, απαιτούν ειδική πλειοψηφία έξι (6) ψήφων. Για τα υπόλοιπα θέματα αρκεί η πλειοψηφία των παρόντων, εάν συγκεντρώνει τουλάχιστον τέσσερις (4) ψήφους.

Εφ' όσον παραμένουν αδιάθετα κονδύλια στο λογαριασμό, μεταφέρονται στην επόμενη χρήση και η επιτροπή τα χρησιμοποιεί αποκλειστικά για τους ίδιους σκοπούς. Με τη συμπλήρωση κάθε δωδεκαμήνου λειτουργίας του λογαριασμού, η επιτροπή υποβάλλει απολογισμό στις διοικήσεις των παραπάνω συνδικαλιστικών οργανώσεων.

Οι αποφάσεις της Επιτροπής Διαχείρισης δεν υπόκεινται στην έγκριση του Δ.Σ. του ΟΑΕΔ και στον προληπτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Οι αποζημιώσεις των μελών της Επιτροπής Διαχείρισης του ΛΑΕΚ είναι αντίστοιχες με τις εκάστοτε αποζημιώσεις των μελών του Δ.Σ. του ΟΑΕΔ.

Σε εφαρμογή όρων ΕΓΣΕΕ μετά από γνώμη της Επιτροπής Διαχείρισης και απόφαση του Υπουργού Εργασίας είναι δυνατόν να τροποποιούνται οι σκοποί του ΛΑΕΚ και τα ποσοστά των εισφορών».

Σε σχέση με τη διάταξη της παραγράφου 8, η ΟΚΕ διαφωνεί με την χρηματοδότηση και τον θεσμοθετούμενο «Λογαριασμό» (ΛΑΕΚ) του Εθνικού Κέντρου Πιστοποίησης Δομών Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Προτείνει επίσης να προστεθεί η διατύπωση «το ποσό τούτο να μην υπολείπεται εν πάσει περιπτώσει του 10% του 0,45%, στη διατύπωση της διάταξης σύμφωνα με την οποία οι δέοντες επιχορήγησης από τον ΛΑΕΚ οργανισμοί λαμβάνουν «το ποσό, που μπορεί να φθάνει...έως το 4% του συνόλου των ετήσιων εισπραχθεισών εισφορών υπέρ του ΛΑΕΚ».

Άρθρο 2

Κάρτα Απασχόλησης

Η ΟΚΕ προβαίνει στις εξής παρατηρήσεις:

Κρίνει επιτυχέστερη τη διατύπωση «με την Κάρτα Απασχόλησης δύνανται να εφοδιαστούν όλοι οι εργαζόμενοι...» αντί της διατύπωσης «δύνανται να κατέχουν» που έχει υιοθετηθεί στην παράγραφο 2. Κατ' αντίστοιχο τρόπο προκρίνει τη διατύπωση «υποχρεούνται να εφοδιαστούν» έναντι της «υποχρεούνται να κατέχουν», που απαντάται στην παράγραφο 3.

Η παράγραφος 5, δηλαδή «Επιχείρηση ή εργοδότης δύναται να συμμετέχει σε προγράμματα επιδότησης της απασχόλησης μέσω της αξιοποίησης των «μηνιαίων μεριδίων εργασίας και κατάρτισης» που καθορίζονται στην «Κάρτα Απασχόλησης» με την προϋπόθεση ότι ένα έτος πριν από την ένταξή του στο πρόγραμμα αυτό δεν έχει προβεί σε απολύσεις» προτείνεται να αντικατασταθεί ως εξής: «Επιχείρηση ή εργοδότης δύναται να συμμετέχει σε προγράμματα επιδότησης της απασχόλησης μέσω της αξιοποίησης των «μηνιαίων μεριδίων εργασίας και κατάρτισης» με την προϋπόθεση ότι πριν από την ένταξή του στο πρόγραμμα αυτό δεν έχει προβεί σε απολύσεις. Το χρονικό διάστημα που απαιτείται, ο τρόπος διαπίστωσης, το εύρος και το πεδίο εφαρμογής ανά επιχείρηση και κατάσταση, το είδος των απολύσεων ρυθμίζονται με υπουργική απόφαση ύστερα από γνώμη των εργοδοτικών οργανώσεων και της ΓΣΕΕ».

Άρθρα 2, 4, 7, 9

Ρυθμίσεις σχετικά με θέματα επιδότησης ανεργίας ευπαθών κατηγοριών

Η ΟΚΕ προτείνει τη συμπλήρωση των σχετικών μέτρων με ορισμένα άλλα μέτρα που στοχεύουν περισσότερο τις ευπαθείς κατηγορίες ανέργων. Ετσι προτείνει:

Σε ό,τι αφορά τους νέους, αλλά κυρίως τους ηλικιωμένους ανέργους (ηλικίας π.χ άνω των 50 έως 55 ετών) να προβλεφθεί σύστημα διαφοροποιημένης (αυξημένης) επιδότησης.

Σε ό,τι αφορά τους ηλικιωμένους μακροχρόνια ανέργους, να προβλεφθεί η κάλυψη της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψής τους από τους αρμόδιους ασφαλιστικούς τους φορείς καθ' όλη τη διάρκεια της ανεργίας τους.

Αρθρο 10

Σύνθεση Δ.Σ. ΟΑΕΔ

Η ΟΚΕ θεωρεί θετική την επί της αρχής ενσωμάτωση στις διατάξεις του Ν/Σ των απόψεων της σχετικά με την τριμερή και ισομερή διοίκηση του ΟΑΕΔ. Επιθυμώντας να καταστήσει περισσότερο εφαρμόσιμα και πειστικά το τριμερές σχήμα και την ισομέρεια της διοίκησης, επισημαίνει και προτείνει τα εξής:

Όσον αφορά την εκπροσώπηση των μισθωτών στο Δ.Σ. του ΟΑΕΔ, που από τα σημεία ε' και στ' της παραγράφου 1 προκύπτει ως εκπροσώπηση μέσω τριών εκπροσώπων της ΓΣΕΕ και δύο εκπροσώπων των υπαλλήλων του ΟΑΕΔ, η εκπροσώπηση αυτή να γίνεται μέσω τεσσάρων (4) εκπροσώπων της ΓΣΕΕ και ενός (1) εκπροσώπου των υπαλλήλων του ΟΑΕΔ. Στο Δ.Σ. του ΟΑΕΔ δύναται να συμμετέχει με δικαίωμα λόγου ένας επιπλέον εκπρόσωπος των εργαζομένων στον ΟΑΕΔ.

Επίσης στο σημείο ε' να διατυπωθεί ευθέως ότι ο ένας Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. του ΟΑΕΔ θα υποδεικνύεται από την ΓΣΕΕ.

Αντί της διατύπωσης της παραγράφου 2, σύμφωνα με την οποία με υπουργική απόφαση «για τη συγκρότηση του Δ.Σ. του ΟΑΕΔ μεταξύ των δύο Αντιπροέδρων ορίζεται ο Α' και ο Β' Αντιπρόεδρος του Δ.Σ.», να προτιμηθεί η απλούστερη και πλέον δεοντολογική «με υπουργική απόφαση...ορίζονται οι δύο Αντιπρόεδροι του Δ.Σ.».

Σχετικά με τις αρμοδιότητες των Αντιπροέδρων, κρίνεται ότι θα πρέπει να είναι σαφέστερο ότι θα ασκούν ουσιαστική διοίκηση οι εκπρόσωποι των κοινωνικών συνομιλητών, και επομένως, θα πρέπει να περιγραφούν τα καθήκοντά τους. Η διάταξη της παραγράφου 3 δεν ικανοποιεί αυτή την απαίτηση.

Αρθρο 13

Γραφεία Ενημέρωσης και Απασχόλησης

Η ΟΚΕ προτείνει:

Η πρώτη πρόταση της παραγράφου 1 να επαναδιατυπωθεί ως εξής: «Οι ΟΤΑ και οι Συνδικαλιστικοί Φορείς των Εργοδοτών σε συνεργασία με τα πλέον αντιπροσωπευτικά εργατικά κέντρα, δύναται να συνάπτουν προγραμματικές συμφωνίες με τον ΟΑΕΔ για τη λειτουργία «Γραφείων Ενημέρωσης και Απασχόλησης».

Η πρόταση της παραγράφου 2 να λάβει τη μορφή: «Οι Συνδικαλιστικοί Φορείς των Εργοδοτών, οι Συνδικαλιστικοί Φορείς των Εργαζομένων και οι ΟΤΑ δύναται να συνάπτουν προγραμματικές συμφωνίες με τον ΟΑΕΔ και να ιδρύουν Γραφεία Ενημέρωσης και Απασχόλησης». Σε περίπτωση μη συμφωνίας εργοδοτών-εργαζομένων στο τοπικό επίπεδο δύναται να καταφεύγουν στην συνδρομή των υπερκείμενων οργανώσεων.

Η ΟΚΕ παρατηρεί ότι προτείνονται στις δύο παραπάνω αναφερόμενες παραγράφους με τον ίδιο τίτλο δύο Γραφεία που έχουν διαφορετικούς σκοπούς. Κρίνει σκόπιμη την αλλαγή του τίτλου ανάλογα με το περιεχόμενό τους.

Αρθρο 14

Η ΟΚΕ θεωρεί θετικό το γεγονός ότι η Ειδική Επιτροπή Μελέτης σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα θα καθορίσει τους όρους και τις προϋποθέσεις για τη νόμιμη διαμονή και εργασία των αλλοδαπών.

Επισημαίνει ωστόσο:

1. Ότι το χρονικό διάστημα των 2 μηνών είναι εξαιρετικά μικρό για τη διατύπωση γνώμης για το πολύπλοκο αυτό θέμα. Αντιπροτείνει το χρόνο των 6 μηνών.
2. Το Ν/Σ να μη δεσμεύει την «Ειδική Επιτροπή Μελέτης» στην κρίση της, όσον αφορά τη χρονική διάρκεια ισχύος της Κάρτας «Προσωρινής Παραμονής Αλλοδαπών» και της Κάρτας «Παραμονής Περιορισμένης Χρονικής Διάρκειας Αλλοδαπών». Κατά συνέπεια η ΟΚΕ προτείνει να απαλειφθούν από τις διατάξεις της παραγράφου 4, σημεία δ' και ε' και της παραγράφου 5, σημείο β', οι χρονικοί προσδιορισμοί των 2-6 μηνών και 1-3 ετών αντιστοίχως.
3. Θα πρέπει να συμπεριληφθεί στη σύνθεση της Ειδικής Επιτροπής Μελέτης και ένας εκπρόσωπος από τη ΓΕΣΑΣΕ.

Προτάσεις για να συμπεριληφθούν στο Νομοσχέδιο

Η ΟΚΕ προτείνει να συμπεριληφθούν οι εξής προτάσεις που είχαν διατυπωθεί στη Γνώμη της ΟΚΕ για την Ανεργία - Απασχόληση:

Σχετικά με την κοινωνική προστασία των ανέργων:

Η αναθεώρηση προϋποθέσεων ένταξης στα προγράμματα επιδότησης. Η πολιτική επιδότησης της ανεργίας θα πρέπει να στηρίζεται στους εξής άξονες:

α. Αναθεώρηση των προϋποθέσεων ένταξης στα προγράμματα επιδότησης και διεύρυνσής της για την κάλυψη των νέων ανέργων.

β. Επέκταση του χρόνου διάρκειας της επιδότησης ώστε να αντιμετωπίζεται και η μακροχρόνια ανεργία.

Ειδικότερα ως προς το ύψος και τη διάρκεια επιδότησης που η μέχρι τώρα πρακτική κατατάσσει την Ελλάδα στις τελευταίες θέσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση, μπορεί να εφαρμοστούν τα ακόλουθα:

Δημιουργία δύο περιόδων χρόνου και δύο επιπέδων ύψους επιδότησης με επιμήκυνση του συνολικού χρόνου για την κάλυψη σημαντικού μέρους της μακροχρόνιας ανεργίας. Κατά το πρώτο στάδιο θα καταβάλλεται υψηλότερο επίδομα που στη συνέχεια θα τείνει μειούμενο με την επιμήκυνση του χρόνου επιδότησης χωρίς να αποτελεί αντικίνητρο για την προσπάθεια επανένταξης στην αγορά εργασίας.

Κατά το πρώτο στάδιο το κόστος της επιδότησης της ανεργίας θα αναλαμβάνεται από τους εργοδότες και εργαζόμενους μέσω των εισφορών τους, ενώ κατά το δεύτερο θα καλύπτεται από τον κρατικό προϋπολογισμό. Ειδικότερα για τους μακροχρόνια ανέργους το επίπεδο της επιδότησης είναι δυνατόν να αυξηθεί έμμεσα μέσα από την παροχή από αυτούς κοινωνικής εργασίας. Το περιεχόμενό της και με βάση τις υπάρχουσες ανάγκες θα προσδιορίζεται από τις υπηρεσίες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Η δυνατότητα εξέτασης του ζητήματος της μείωσης του έμμεσου κόστους εργασίας ως παράγοντα δημιουργίας κινήτρων για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας και, κατ' ακολουθίαν, της απασχόλησης, εφ' όσον δεν θίγονται τα ασφαλιστικά ταμεία και δεν επιβαρύνεται ο προϋπολογισμός. Χωρίς να παραβλέπεται αυτή η πρόθεση, θα ήταν σκόπιμο να ληφθούν πρόσθετες ενέργειες προς την ίδια κατεύθυνση (της μείωσης του έμμεσου κόστους εργασίας), κατόπιν προσεκτικών διαβουλεύσεων με τους κοινωνικούς συνομιλητές, δεδομένου ότι έχουν προκύψει ισχυρές διαφωνίες.

Η κατάργηση του θεσμού της υπερεργασίας. Για το ζήτημα αυτό επαναφέρονται οι

προτάσεις όπως εκφράστηκαν στη Γνώμη της ΟΚΕ (No 1^ο/95):

Η κατάργηση του θεσμού της υπερεργασίας ως στοιχείου που θα μπορούσε να διευκολύνει περαιτέρω προσλήψεις για συμπληρωματική απασχόληση και η εκπόνηση σχετικής μελέτης για τον τρόπο εφαρμογής της (επισημαίνεται). Ταυτόχρονα επισημαίνεται η αναγκαιότητα αντιμετώπισης των υπαρκτών αναγκών των επιχειρήσεων για υπερωριακή απασχόληση (απόφαση κατά πλειοψηφία).

Κατά την εργοδοτική πλευρά η κατάργηση της υπερεργασίας και οι μειωμένες υπερωρίες δημιουργούν προβλήματα στη λειτουργικότητα των επιχειρήσεων και αυξάνουν το κόστος εργασίας με αρνητική επίδραση στην απασχόληση (άποψη μειοψηφίας).

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.

Καθηγητής Ι. ΚΟΥΚΙΑΔΗΣ